

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-02-01

Diarienummer N166-1150/22

Handläggare: Joanna Fehler

Telefon: 031-366 99 69

E-post: joanna.fehler@socialhisingen.goteborg.se

Uppföljning av hälsolotsavtal 2022 och handlingsplan 2023

Förslag till beslut

1. Socialnämnd Hisingen antecknar informationen om uppföljningen av avtalen för hälsolots Hisingen 2022 till protokollet.
2. Socialnämnd Hisingen antecknar informationen om handlingsplan för hälsolots Hisingen 2023 till protokollet

Sammanfattning

Socialförvaltningen Hisingen och Göteborgs hälso- och sjukvårdsnämnd (HSNG) har tecknat ett avtal om lokalt hälsolotsarbete från 1 januari 2023 till 31 december 2025. Med grund i parternas mål och inriktning formuleras årligen en handlingsplan verksamheten. 2022 års arbete följer framtagna handlingsplan och har sammanställts i en uppföljning till HSNG som lämnas in 1 februari detta år.

Socialnämnden Hisingen och Göteborgs hälso- och sjukvårdsnämnd står för varsin lika stor del av den totala finansieringen i samverkansavtalen enligt 50/50-principen. Förvaltningen har i sin tur ett avtal med Göteborgs Bostadsbolag AB för att säkra stadens dels av finansieringen. Inom ramen för avtalet har en behovsanalys och efterföljande handlingsplan tagits fram som inriktning för arbetet under 2023

Bedömning ur ekonomisk dimension

Hälsofrämjande och förebyggande folkhälsoarbete syftar till att minska skillnader i livsvillkor och hälsa i staden samt att minska risken för framtida samhällskostnader. Effekterna av tidiga insatser syns oftast på längre sikt och har visat sig vara avgörande för folkhälsans utveckling. Främjande insatser är kostnadseffektiva då insatser som bidrar till förbättrad hälsa och förbättrade livsvillkor medför högre tillväxt hos arbetskraften, fler produktiva år och bättre möjligheter att klara förändringar. Minskad ohälsa ger en mindre belastning på hälso- och sjukvården och innebär att en större andel av samhällets resurser kan användas produktivt. De insatser som genomförts under 2022 och som planeras för 2023 bedöms bidra till att förbättra människors hälsa med fokus på de grupper som behöver det mest.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Handlingsplanen anger riktning för Hälsolotsarbetet och baseras på insatser med det övergripande nationella målet att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara klyftorna inom en generation.

Arbetet med att förbättra hälsan i befolkningen kräver både generella och riktade insatser, vilka båda omfattas av hälsolotsarbetet. Arbetet handlar både om insatser som förbättrar folkhälsan generellt, men med särskilda insatser riktade till de grupper och individer som idag har den sämsta hälsan i fokus. En ökad jämlikhet i hälsa är en förutsättning för att uppnå ett långsiktigt socialt hållbart samhälle.

Arbetet omfattar både hälsofrämjande och förebyggande insatser med både interna och externa samverkansparter. Hälsolotsarbetet väntas inverka positivt på invånarnas sociala relation till offentliga verksamheter och civilsamhället, då arbetet inkluderar bred samverkan mellan Göteborgs stad, regionen, civilsamhället, idéburna aktörers och föreningar. Därtill fokuserar arbetet även på utsatta gruppers behov, exempelvis samverkan kring behov hos HBTQI-personer, ensamstående föräldrar och personer med funktionsvariation.

Samverkan

Information har skett i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) 2023-02-21.

Bilagor

1. Uppföljning av avtal för Hälsolots på Hisingen 2022
2. Handlingsplan för Hälsolots på Hisingen 2023

Ärendet

Socialförvaltningen Hisingen och Göteborgs hälso- och sjukvårdsnämnd (HSNG) har tecknat avtal om Hälsolotsverksamhet på Hisingen från 1 januari 2023 till 31 december 2025. Inför att detta avtal trädde i kraft påbörjades ett uppsatsarbete under 2022.

Detta ärende redogör för uppföljningen av 2022 års arbete samt för handlingsplanen för 2023 års arbete.

Beskrivning av ärendet

Det övergripande målet med Hälsolots är att minska skillnader i hälsa i stadsdelarna. Det är en främjande och förebyggande verksamhet, med syfte att förbättra befolkningens levnadsvanor och välbefinnande samt minska risken för livsstilsrelaterade symptom och sjukdomar. Hälsolots bygger på samverkan mellan lokala aktörer inom bland annat respektive stadsområde, hälso- och sjukvården, civilsamhället och är ett komplement till ordinarie hälsofrämjande och förebyggande utbud.

Ett annat syfte med Hälsolots är att skapa möjligheter för människor att ta eget ansvar för sin hälsa. Hälsolots är ett komplement till stadsområdets ordinarie hälsofrämjande samt förebyggande utbud. Samverkansparterna bidrar med kunskap om lokala behov i syfte att prioritera grupper som kan vara svåra att nå i ordinarie verksamhet.

Hälsolotsarbetet ska:

- Anordna kostnadsfria aktiviteter som utformas för att underlätta fortsatt aktivitet i ordinarie verksamhet.
- Tillhandahålla behovsanpassad och lättillgänglig hälsoinformation, exempelvis genom uppsökande verksamhet för att nå spridning i grupper som kan vara svåra att nå.
- Främja samverkan, kommunikation och förståelse mellan invånare och aktörer som verkar på lokal nivå.
- Samverka inom området fysisk aktivitet på recept (FaR©).
- Samverka med övriga Hälso- och sjukvård/Hälsolots i staden för att ta tillvara erfarenhet, kunskap och resurser.

Hälsolots Hisingen arbetar med målgruppen 0–100 över hela Hisingen. Utifrån framtagna behovsanalys pekas vissa geografiska områden ut som prioriterade baserat på folkhälsostatistik. Dessa är: Östra och Västra Biskopsgården, Kvillebäcken, Kyrkbyn-Rambergstaden och Backa.

Utöver de geografiska områdena så prioriteras målgrupper som på grund av strukturell utsatthet bör prioriteras i arbetet med Hälsolots Hisingen, exempel på detta är: HBTQI-personer, ensamstående föräldrar och personer med funktionsvariation.

Detta ärende omfattar uppföljningen av 2022 års insatser samt handlingsplan för 2023, vilka beskrivs nedan.

Uppföljning 2022

Under mars/april 2022 beslutade HSNG och SN Hisingen att starta upp en Häslolots på Hisingen. Bakgrunden till det är en utredning som socialförvaltningen Hisingen tog fram under 2022. Under hösten 2022 har två projektledare varit anställda på 50 % vardera för att arbeta med uppstartsarbetet av Häslolots. Arbetet har varit i stor utsträckning fokuserats kring rekrytering och organisatorisk placering, fortsatt behovsinventering lokalt och samverkan med lokala aktörer, lokala aktiviteter, inköp och kommunikation. Året har fokuserat på att skapa strukturer och få förutsättningar på plats för att under 2023 kunna starta upp Häslolots Hisingen. Årets arbete beskrivs i bifogad uppföljning (bilaga 1).

Handlingsplan 2023

Utifrån 2022 uppstartsarbete har en handlingsplan för 2023 tagits fram. Handlingsplanen består av fem målområden och tre lokala uppdrag, dessa listas nedan och finns mer beskrivna i bifogad handlingsplan (bilaga 2).

Målområden:

1. Anordna kostnadsfria aktiviteter som utformas för att underlätta fortsatt aktivitet i ordinarie verksamhet
2. Tillhandahålla behovsanpassad och lättillgänglig hälsoinformation, exempelvis genom uppsökande verksamhet för att nå spridning i grupper som kan vara svåra att nå
3. Främja samverkan, kommunikation och förståelse mellan invånare och aktörer som verkar på lokal nivå
4. Samverka inom området fysisk aktivitet på recept (FaR©)
5. Samverka med övriga Hälsotek/Häslolots i staden för att ta tillvara erfarenhet, kunskap och resurser

Lokalt uppdrag:

1. Bygga upp samverkan med invånarguiderna
2. Identifiera samverkansaktörer utifrån prioriterade områden
3. Anpassa aktiviteter utifrån prioriterade målgruppers förutsättningar; ex kunna erbjuda familjecentrerade aktiviteter, information på fler språk och aktiviteter på tider och omfattning som passar målgruppen

Finansiering av detta avtal sker genom 50/50-principen. Det innebär att förvaltningen står för 50 % och att HSNG står för 50 % av den totala ersättningen i avtalet. Den totala ersättningen enligt avtalet är 2040 000 kronor varav förvaltningens del är 1 020 000 kronor och HSNG:s del är 1 020 000 kronor. Förvaltningen har i sin tur ett avtal med Göteborgs Bostadsbolag AB för att säkra stadens dels av finansieringen, där förvaltningen står för 30 % och Göteborgs Bostadsbolag AB för 70 %.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att inriktningen i det kommande arbetet ligger i linje med et som påbörjats under föregående år, tidigare utredning om verksamheten samt kunskaper om befolkningens behov. Samtidigt skapar den nya handlingsplanen möjligheter för nya insatser och samarbeten för att göra ytterligare förflyttningar för en mer jämlik hälsa.

Förvaltningen föreslår att socialnämnd Hisingen antecknar informationen om uppföljning av folkhälsoavtal 2022 samt handlingsplan 2023.

Christina Alvelin

Karita Saapunki Björk

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef